



ЩОДО ІСТОТНИХ УМОВ ЛІЦЕНЗІЙНОГО ДОГОВОРУ НА ВИКОРИСТАННЯ ТОРГОВЕЛЬНОЇ МАРКИ

Ірина Коваль,

завідувач кафедри цивільного права і процесу Донецького національного університету імені Василя Стуса, доктор юридичних наук, доцент

Геннадій Ткачук,

аспірант юридичного факультету Донецького національного університету імені Василя Стуса

Стаття присвячена дослідженню істотних умов ліцензійного договору на використання торговельної марки. На підставі проведеного аналізу наукової літератури, законодавства, практики його застосування визначено істотні умови господарського ліцензійного договору на використання торговельної марки: предмет, розмір винагороди, строк, а також інші умови, які сторони вважають за доцільне включити в договір. Обґрунтовано необхідність змінити як загальне правило обов'язок ліцензіата забезпечувати відповідність якості вироблених ним товарів і послуг якості товарів і послуг ліцензіара на контроль відповідності якості таких товарів і послуг вимогам ліцензіара.

Ключові слова: торговельна марка, ліцензійний договір, істотні умови, предмет договору, укладення договору, строк договору, винагорода

У сучасних умовах здійснення господарської діяльності суб'єкти господарювання стикаються з об'єктивною необхідністю вирішення результатів своєї діяльності на ринку, здобуття і зміцнення ділової репутації. Важливу роль у цих процесах відіграють торговельні марки. Поряд із функцією вирішення товарів і послуг у господарському обороті, використання торговельних марок спрямовано на інформування споживачів про якість і джерело походження товарів і послуг, а також їх рекламування. Практика державної реєстрації прав на торговельні марки свідчить про стійку позитивну динаміку в набутті правової охорони цих об'єктів інтелектуальної власності. Так, у 2018 році зареєстровано 20 013 торговельних марок, порівняно з 18 485 у 2017 році [1].

Найбільш поширеною правовою формою використання торговельних марок у господарському обороті є ліцензійний договір. Укладення такого договору надає значні переваги для обох його сторін (ліцензіара і ліцензіата). Ліцензіар, залишаючись правовласником торговельної марки, отримує додатковий дохід у вигляді регулярних платежів за використання торговельної марки ліцензіатом, а також забезпечує розширення території та ринків збуту продукції зі своєю торговельною маркою, збільшуючи тим самим ділову репутацію і вартість останньої. Ліцензіат, у свою чергу, завдяки використанню відомого бренда забезпечує гарантований високий попит на вироблену ним продукцію, і як наслідок, збільшення власних доходів. Не менш важливою для ліцензіата є й можливість долучитися до налагодже-



ної моделі бізнесу ліцензіара, отримати цінний досвід ведення господарської діяльності на більш високому рівні.

Ефективність взаємовідносин сторін ліцензійного договору залежить від багатьох юридичних, економічних, організаційних аспектів. При цьому ключове значення для стабільності розвитку договірних зобов'язань мають питання укладення ліцензійного договору, насамперед у частині визначення переліку істотних умов, які сторони мають узгодити на цьому етапі.

У законодавстві істотні умови ліцензійного договору врегульовані недостатньо чітко. У статті 1109 Цивільного кодексу України (далі — ЦК України), яка містить загальні норми про ліцензійний договір щодо всіх об'єктів інтелектуальної власності, застосовується формулювання «у ліцензійному договорі визначаються ...» без позначення переліку цих положень як істотних умов. Спеціальні норми Закону України «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг» взагалі не наводять переліку істотних умов ліцензійного договору на використання торговельних марок. Такий стан законодавчого регулювання ускладнює процес укладення і виконання ліцензійних договорів, призводить на практиці до формування різних підходів у тлумаченні переліку істотних умов цих договорів як з боку їх сторін, так і судом, що загалом порушує стабільність ринку прав на торговельні марки. Недостатньо визначеним у контексті істотних умов досліджуваного договору є також правове значення вимоги абз. 2 ч. 8 ст. 16 Закону України «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг» про те, що ліцензійний договір повинен містити умову про те, що якість товарів і послуг, виготовлених чи наданих за ліцензійним договором, не буде нижчою від якості товарів і послуг власника свідоцтва.

У науковій і навчальній літературі більшість авторів відтворюють положення ч. 2 ст. 1109 ЦК України як такі, що встановлюють перелік істот-

них умов будь-якого ліцензійного договору. Критичний аналіз цих нормативних положень здійснюється у працях В. Бажанова, Я. Іолкіна, Ж. Чорної, І. Якубівського та інших авторів. Разом з тим, вказана проблематика потребує подальших досліджень з огляду на недосконалість чинного законодавства і відсутність єдиних підходів у юридичній науці.

З огляду на зазначене, **метою** статті є уточнення істотних умов ліцензійного договору на використання торговельної марки.

Узгодження істотних умов має на меті забезпечити визначеність і стабільність взаємовідносин сторін будь-якого договору. У юридичній доктрині визначаються різні види умов договору, серед яких найбільш поширеним є їх поділ на істотні, звичайні, випадкові [2]. На законодавчому рівні чітко регламентовані лише істотні умови, яким надається значення в процедурі укладення договору. Так, відповідно до ст. 638 ЦК України, договір є укладеним, якщо сторони в належній формі досягли згоди з усіх істотних умов договору. Зміст істотних умов і порядок їх визначення розкривається в абз. 2 ч. 1 цієї статті: «Істотними умовами договору є умови про предмет договору, умови, що визначені законом як істотні або є необхідними для договорів даного виду, а також усі ті умови, щодо яких за заявою хоча б однієї із сторін має бути досягнуто згоди».

З наведеної норми слідує, що істотні умови можна поділити за підставами і порядком їх встановлення на три види: 1) загальні умови для всіх договорів (предмет договору); 2) спеціальні умови для різних видів договорів (прямо визначені законом або є необхідними для договорів цього виду); 3) ініціативні (вимагаються стороною договору). При цьому спільною рисою всіх видів істотних умов є те, що для укладення договору сторони мають досягти згоди з усіх таких умов. Це умови, які є необхідними і достатніми для укладення договору і



виникнення договірної зобов'язання між сторонами.

Ураховуючи, що третій вид умов належить від волі сторін конкретного договору як прояв принципу свободи договору, доцільно дослідити законодавчі положення щодо закріплення першого і другого виду істотних умов ліцензійного договору на використання торговельної марки.

У законодавстві не містяться положення, у яких чітко передбачені та названі істотними певні умови ліцензійного договору. Для порівняння слід навести низку норм щодо викладення істотних умов інших договорів, зокрема, ст. 982 ЦК України, яка має назву «Істотні умови договору страхування», ст. 1035 ЦК України також називає «істотні умови договору управління майном», ст. 1012 ЦК України визначає істотні умови договору комісії тощо.

Щодо ліцензійного договору в ЦК України застосовується інший підхід, а саме зазначено: «У ліцензійному договорі визначаються вид ліцензії, сфера використання об'єкта права інтелектуальної власності (конкретні права, що надаються за договором, способи використання зазначеного об'єкта, територія та строк, на які надаються права, тощо), розмір, порядок і строки виплати плати за використання об'єкта права інтелектуальної власності, а також інші умови, які сторони вважають за доцільне включити у договір» (ч. 3 ст. 1109 ЦК України) без конкретизації правового значення цих положень для укладення договору.

У Постанові Пленуму Вищого господарського суду України від 17.10.2012 р. № 12 «Про деякі питання практики вирішення спорів, пов'язаних із захистом прав інтелектуальної власності» зазначено, що ліцензійний договір про надання дозволу на використання творів та/або об'єктів суміжних прав вважається укладеним, якщо між сторонами досягнуто згоди щодо всіх його істотних умов (строку дії договору; способу використання твору; території, на яку поши-

рюється право, що надається; інших умов, щодо яких за вимогою однієї із сторін повинно бути досягнуто згоди) (ч. 30.1) [3]. Отже, Вищий господарський суд України називає перелічені в ст. 1109 ЦК України умови істотними.

Для з'ясування істотних умов ліцензійного договору на використання торговельної марки доцільно, насамперед, звернутися до нормативного визначення поняття ліцензійного договору: «За ліцензійним договором одна сторона (ліцензіар) надає другій стороні (ліцензіату) дозвіл на використання об'єкта права інтелектуальної власності (ліцензії) на умовах, визначених за взаємною згодою сторін з урахуванням вимог цього Кодексу та іншого закону» (ч. 1 ст. 1109 ЦК України).

Наведене формулювання дає можливість визначитися лише з предметом цього договору, жодних інших його ознак, зокрема платність, строковість, не передбачено. Предметом договору названо дозвіл на використання об'єкта інтелектуальної власності. Дозвіл пов'язаний з наданням права на використання відповідного об'єкта і розкриває в цьому контексті спосіб передачі права — шляхом надання юридичного дозволу на використання, а не фактичного передання об'єкта, як це має місце, наприклад, при передачі речі за договором оренди. Тому предметом досліджуваного договору доцільно вважати саме право на використання торговельної марки. Це право відповідно до ст. 495 ЦК України належить до одного з майнових прав інтелектуальної власності на торговельну марку. З точки зору структури суб'єктивного права, право на використання є правомочністю, що входить до єдиного суб'єктивного права на торговельну марку. При цьому суб'єктом права на торговельну марку залишається ліцензіар.

Поряд з предметом договору в юридичній науці виділяють і об'єкт, який у цьому разі представлений нематеріальним благом — торговельною маркою. Характеристика предмета і об'єк-



та договору повинна містити опис торговельної марки (слово, зображення тощо), номер свідоцтва на торговельну марку або документа, що засвідчує набуття права на добре відому торговельну марку, а також перелік товарів і послуг із зазначенням класів МКТП, на які поширюється передача права.

Відповідно до ч. 3 ст. 1109 ЦК України у ліцензійному договорі визначаються вид ліцензії, сфера використання об'єкта права інтелектуальної власності (конкретні права, що надаються за договором, способи використання зазначеного об'єкта, територія та строк, на які надаються права, тощо), розмір, порядок і строки виплати за використання об'єкта права інтелектуальної власності, а також інші умови, які сторони вважають за доцільне включити у договір.

На перший погляд можна припустити, що всі названі положення законодавець вважає істотними умовами ліцензійного договору. Проте системний аналіз загальних норм про договори і спеціальних норм про ліцензійний договір на використання торговельної марки свідчить про неоднозначність такого висновку. Тому доцільно окремо розкрити правове значення кожного вказаного положення з точки зору істотних умов ліцензійного договору на використання торговельної марки.

Види ліцензії передбачені в ч. 3 ст. 1108 ЦК України — виключна, однічна, невиключна. Вид ліцензії визначає фактично характер права ліцензіата і ліцензіара щодо використання торговельної марки і передання права на її використання на час дії договору, а саме виключне (монопольне) використання торговельної марки лише ліцензіатом у сфері, що визначена ліцензією, або невиключне — можливість використання торговельної марки ліцензіатом, ліцензіаром та іншими уповноваженими особам.

Належність умови до істотної означає, що сторони мають обов'язково досягти згоди щодо її змісту в договорі.

Проте в ч. 4 ст. 1109 ЦК України передбачена таке диспозитивне положення: «Вважається, що за ліцензійним договором надається невиключна ліцензія, якщо інше не встановлено ліцензійним договором». Отже, сторони мають можливість не узгоджувати вид ліцензії, відсутність цього положення в договорі не матиме наслідком його неукладеність. Відтак, ця умова не має значення істотної, а може бути кваліфікована як звичайна умова для договорів цього виду. У такому разі застосовується правило, яке розкривають М. Брагінський, В. Вітрянський: «Правило, в силу якого при отсуствии существенного условия договор признается незаключенным, предполагает, что соответствующее условие не может быть изменено ни императивной, ни диспозитивной нормой законодательства, ни путем толкования самого договора. Из этого, в частности, следует от противного, что, если диспозитивная норма закона перекрывает все возможные варианты решения соответствующего вопроса, его согласование сторонами не должно рассматриваться как непременно требование для признания договора заключенным» [2].

Наступна умова — *сфера використання об'єкта права інтелектуальної власності (конкретні права, що надаються за договором, способи використання зазначеного об'єкта, територія та строк, на які надаються права, тощо)*. Слід зазначити, що в законодавстві про інтелектуальну власність поняття «сфера використання» не визначено. У наведеній нормі ч. 3 ст. 1109 ЦК України воно розкривається у дужках через невичерпний перелік умов, що, поперше, навряд чи є прийнятним для визначення істотних умов договору, адже згода має бути досягнута щодо всіх істотних умов; по-друге, не зрозуміло, чи всі положення з перерахованих мають бути узгоджені сторонами.

Виникають питання щодо умови «права, що надаються за договором» у зв'язку з наявністю окремої умови «спо-



соби використання об'єкта». Якщо керуватися тим, що за ліцензійним договором передається право на використання об'єкта інтелектуальної власності (у цьому разі — торговельної марки), не зрозуміло про які «права» йдеться в зазначеному формулюванні. Можна припустити, що це, наприклад, конкретизація прав залежно від способів використання об'єкта, зокрема, право на нанесення торговельної марки на товар, право на застосування її в документації, рекламі тощо, тобто залежно від способів використання. Тож недоцільно окремо виділяти серед істотних умов «права, що надаються за договором» (достатньо визначити «право на використання» як предмет договору) та «способи використання торговельної марки».

Умова «способи використання» не має самостійного від предмета договору значення, адже узгодження змісту права на використання торговельної марки повинно охоплювати і безпосередньо позначення способів дозволеного використання, інакше повного узгодження предмета не відбудеться. З огляду на це, відсутні підстави виділяти окрему істотну умову ліцензійного договору — способи використання торговельної марки, оскільки ці положення повинні розкриватися при характеристиці предмета договору.

Строк, на який надаються права, визначає тимчасові межі дії договору. У нормативному визначенні ліцензійного договору на його строковість не вказується. Відповідно до ч. 1 ст. 1110 ЦК України, ліцензійний договір укладається на строк, встановлений договором, який повинен спливати не пізніше спливу строку чинності виключного майнового права на визначений у договорі об'єкт права інтелектуальної власності. При цьому ч. 3 цієї статті містить положення: «У разі відсутності у ліцензійному договорі умови про строк договору він вважається укладеним на строк, що залишився до спливу строку чинності виключного майнового права на визначений у

договорі об'єкт права інтелектуальної власності, але не більше ніж на п'ять років». Таким чином, законодавець знову застосовує підхід, як і щодо видів ліцензії, встановлюючи загальне правило врегулювання строку дії договору, якщо сторони не визначилися з ним у договорі (так званий «запасний варіант»). Отже, умова про строк також є не істотною, а звичайною умовою для ліцензійних договорів, у тому числі на використання торговельних марок.

Разом з тим, слід уточнити, що зазначене поширюється лише на ліцензійний договір, який за галузевою приналежністю є цивільно-правовим, тобто у разі, якщо ліцензіаром виступає фізична особа — власник свідоцтва на торговельну марку. Якщо укладається господарський договір, має застосовуватися норма ч. 3 ст. 180 Господарського кодексу України (далі — ГК України) про те, що при укладенні господарського договору сторони зобов'язані у будь-якому разі погодити предмет, ціну та строк дії договору.

За аналогічним підходом має вирішуватися правове значення умови «*територія, на яку надаються права*». Згідно з ч. 7 ст. 1109 ЦК України, у разі відсутності в ліцензійному договорі умови про територію, на яку поширюються надані права на використання об'єкта права інтелектуальної власності, дія ліцензії поширюється на територію України. Таким чином, умова про територію не є істотною для ліцензійного договору на використання торговельної марки.

Наступна умова серед перерахованих у ч. 3 ст. 1109 ЦК України — «*розмір, порядок і строки виплати плати за використання об'єкта права інтелектуальної власності*». У нормативному визначенні ліцензійного договору платність не зазначена як його обов'язкова ознака. Тому на практиці виникають різні тлумачення. В одній із судових справ ліцензіат — відповідач за первісним позовом про стягнення заборгованості заявив, що ліцензійний



договір є неукладеним, оскільки в ньому відсутня умова про строки і порядок виплати винагороди. Натомість суд не визнав відсутність цієї умови підставою вважати договір неукладеним [4]. В науці умова про винагороду розглядається як істотна умова ліцензійного договору [5, 109].

У процесі розгляду цього питання слід урахувати, що загальна норма, яка міститься в ч. 5 ст. 626 ЦК України, передбачає презумпцію платності договору: договір є відплатним, якщо інше не встановлено договором, законом або не впливає із суті договору. У цьому зв'язку слід погодитися з І. Є. Якубівським, який вважає, що загальне право про відплатність ліцензійного договору на використання твору повинно ґрунтуватися на принципі свободи договору і допускати укладення відповідних договорів як на відплатній, так і на безвідплатній основі [6, 321].

У разі якщо ліцензійний договір укладається між сторонами, якими є суб'єкти господарювання, він належить до господарських договорів і тому, відповідно до норми ч. 3 ст. 180 ГК України, при укладенні господарського договору сторони зобов'язані у будь-якому разі погодити предмет, ціну та строк дії договору.

Окремого дослідження потребує вимога, яка передбачена для ліцензійних договорів на використання торговельної марки в абз. 2 ч. 8 ст. 16 Закону України «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг», а саме: ліцензійний договір повинен містити умову про те, що якість товарів і послуг, виготовлених чи наданих за ліцензійним договором, не буде нижчою від якості товарів і послуг власника свідоцтва і що останній здійснюватиме контроль за виконанням цієї умови. В науковій літературі гарантія якості розглядається як обов'язкова умова ліцензійного договору [7, 40].

Наведене нормативне положення незважаючи на формулювання «умова про ...» не означає, що воно встановлює істотну умову ліцензійного договору.

Правильніше розглядати вимогу щодо контролю якості товарів і послуг як обов'язок сторін ліцензійного договору на використання торговельної марки. При цьому цей обов'язок повинен встановлюватися на розсуд сторін, оскільки не завжди вони мають реальну можливість його належного виконання. Так, національне законодавство дозволяє отримати свідоцтво на торговельну марку фізичній особі, яка не є суб'єктом підприємницької діяльності. У цьому випадку така фізична особа (ліцензіар) не здійснює виробництво товарів і послуг, тому обов'язок контролю відповідності якості товарів і послуг ліцензіата якості товарів і послуг ліцензіара не може бути виконаний.

З огляду на зазначене, у законодавчому формулюванні абз. 2 ч. 8 ст. 16 Закону України «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг» слід змінити обов'язок відповідності якості товарів і послуг, що виробляються ліцензіатом, якості товарів і послуг ліцензіара, на контроль відповідності якості таких товарів і послуг вимогам ліцензіара. При цьому ліцензіар повинен мати право, а не обов'язок здійснювати такий контроль.

Таким чином, вищенаведене дає підстави визначити істотні умови господарського ліцензійного договору на використання торговельної марки: предмет, розмір винагороди, строк, а також інші умови, які сторони вважають за доцільне включити в договір. Для характеристики предмета цього договору в ст. 16 Закону України «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг» доцільно закріпити, що предмет договору (право на використання торговельної марки) розкривається шляхом позначення торговельної марки, номера документа, що посвідчує право на торговельну марку, переліку товарів і послуг, відносно яких надається право на використання торговельної марки, способів використання торговельної марки.

Удосконалення законодавчих положень щодо закріплення істотних умов



ліцензійного договору на використання торговельної марки надасть визначеності сторонам при укладенні таких договорів, сприятиме захисту прав та інте-

ресів їх сторін, розвитку стабільних договірних відносин у цій сфері. ♦

Список використаних джерел / List of references

1. Показники надходження та розгляду заявок і реєстрації охоронних документів за 2018 рік. URL: http://www.uipv.org/ua/2018_year_expert.
2. Брагинский М. И., Витрянский В. В. Договорное право. Общие положения (книга 1) (3-е издание, стереотипное). Статут, 2001. URL: https://private-right.ru/wpcontent/uploads/Dogovornoe_pravo_T1.pdf.
3. Про деякі питання практики вирішення спорів, пов'язаних із захистом прав інтелектуальної власності : Постанова Пленуму Вищого господарського суду України від 17 жовтня 2012 р. № 12. Вісник господарського судочинства. 2012. № 6.
4. Рішення Господарського суду Закарпатської області від 12.12.2014 р. у справі № 3/64. URL: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/41978779>.
5. Чорна Ж. Л. До питання про істотні умови ліцензійного договору. Університетські наукові записки. 2017. № 63. С. 106–116.
6. Якубівський І. Є. Набуття, здійснення та захист майнових прав інтелектуальної власності в Україні : монографія. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2018. 522 с.
7. Іолкін Я. До питання істотних умов договорів про передачу прав на торговельну марку. Теорія і практика інтелектуальної власності. 2012. № 6. С. 39–43.

1. Pokaznyky nadkhodzhennia ta rozghliadu zaiavok i reiestratsii okhoronnykh dokumentiv za 2018 rik. URL: http://www.uipv.org/ua/2018_year_expert.
2. Brahynskiy M. Y., Vytrianskyi V. V. Dohovornoe pravo. Obshchye polozheniya (knyha 1) (3-e yzdanye, stereotypnoe). Statut, 2001. URL: https://private-right.ru/wpcontent/uploads/Dogovornoe_pravo_T1.pdf.
3. Pro deiaki pytannia praktyky vyrishennia sporiv, poviazanykh iz zakhystom prav intelektualnoi vlasnosti : Postanova Plenumu Vyshchoho hospodarskoho sudu Ukrainy vid 17 zhovtnia 2012 r. № 12. Visnyk hospodarskoho sudochynstva. 2012. № 6.
4. Rishennia Hospodarskoho sudu Zakarpatskoi oblasti vid 12.12.2014 r. u spravi № 3/64. URL: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/41978779>.
5. Chorna Zh. L. Do pytannia pro istotni umovy litsenziinoho dohovoru. Universytet-ski naukovy zapysky. 2017. № 63. S. 106–116.
6. Iakubivskiy I. Ye. Nabuttia, zdiisnennia ta zakhyst mainovykh prav intelektualnoi vlasnosti v Ukraini : monohrafiia. Lviv : LNU imeni Ivana Franka, 2018. 522 s.
7. Iolkin Ya. Do pytannia istotnykh umov dohovoriv pro peredachu prav na torhovel-nu marku. Teoriia i praktyka intelektualnoi vlasnosti. 2012. № 6. S. 39–43.

Надійшла до редакції 22.02.2019 року

Коваль І., Ткачук Г. О существенных условиях лицензионного договора на использование торговой марки. Стаття посвящена дослідженню суттєвих умов ліцензійного договору на використання торговельної марки. На



основании проведенного анализа научной литературы, законодательства, практики его применения определены существенные условия хозяйственного лицензионного договора на использование торговой марки: предмет, размер вознаграждения, срок, а также другие условия, которые стороны считают целесообразным включить в договор. Обоснована необходимость изменить как общее правило обязанность лицензиата обеспечивать соответствие качества производимых им товаров и услуг качеству товаров и услуг лицензиара на контроль соответствия качества таких товаров и услуг требованиям лицензиара.

Ключевые слова: торговая марка, лицензионный договор, существенные условия, предмет договора, заключение договора, срок договора, вознаграждение

Koval I., Tkachuk G. About the essential terms of the license agreement for the use of the trademark. The article is devoted to the study of the essential terms of the license agreement for the use of the trademark.

Based on the analysis of the scientific literature, legislation, law enforcement practice, the essential terms of the economic license agreement for the use of the trademark are determined: the subject, the amount of fee, the term, and other conditions that the parties consider expedient to include in the agreement. The necessity of changing the licensee's obligation to ensure compliance the quality of goods and services produced by him with the quality of the licensor's goods and services (as a general rule) to control of the quality of these goods and services to the requirements of the licensor is justified.

To characterize the subject of a license agreement for the use of the trademark is proposed to stipulate in Article 16 of the Law of Ukraine «On the Protection of Rights to Trademarks for Goods and Services» that the subject of the contract (the right to use the trademark) is described by the trademark designation, document number certifying the right to a trademark, the list of goods and services for which granted the right to use the trademark, ways to use a trademark.

It is proved that the conditions of the territory to which the rights apply, as well as the type of license, do not relate to the essential terms of the license agreement, since the legislation provides for dispositive rules to be applied in the event of noncompliance of these terms by the parties to the contract.

It is argued that the improvement of the legislative provisions regarding stipulate of essential terms of a license agreement for the use of the trademark will provide certainty to the parties when concluding such agreements, will promote the protection of the rights and interests of the parties of the agreement, the development of stable contractual relationships in this sphere.

Keywords: trademark, license agreement, essential terms, subject of the agreement, conclusion of an agreement, term of an agreement, agreement fee